

Skakningarna tilltar i Sverige

Vad händer med Sverige? Den frågan hör jag allt oftare i dag från både kristna och icke kristna. Det är en oroande utveckling i landet vad gäller moral och etik. Vi har levt under lång tid med den självklara bilden att Sverige är en stabil demokrati. Och visst, Sverige har varit ett föregångsland för demokratiska värden ända sedan 1766 då man, som första land i världen, införde tryckfrihet, yttrandefrihet och offentlighetsprincipen i vår grundlag. Men den bilden av Sverige håller på att krackelera. Uttalanden av somliga politiker visar på det. Ett exempel är Socialdemokraternas tidigare partiledare, Håkan Juholt, som efter att ha blivit ambassadör på Island uttalade: *"Visst, jag ser en risk att det kan bli diktatur på sikt. Jag är ledsen att säga det, men jag är 100 procent säker. Vi håller på att avveckla demokratin!"* (Sv D 17/10 -17). För det fick han mycket kritik och spe, men var denne frispråkige politiker helt ute och "cyklade"? När Juholt lämnat den politiska hetluften här hemma kunde han säga det som politiska kollegor troligen också kände till men få vågat eller velat uttrycka.

Jag tror att vi kan räkna med en annorlunda valrörelse i år. När Socialdemokraterna presenterade partiets valstrategi i januari sa valgeneralen John Zanchi: *"Vi har en politisk dagordning i dag som i någon mening är auktoritär. Det finns i väljarkåren i dag en önskan om att någon ska ta kontrollen över samhällsutvecklingen."* (Aftonbladet 30/1). Auktoritär kan betyda diktatorisk vilket inte låter särskilt demokratiskt i mina öron! Politiska förslag och beslut, som går i den riktningen, saknas inte. Ett exempel är civilminister Ardalan Shekarabis (S) hållning, som utan saklig grund, endast utifrån eget tyckande, vill förbjuda konfessionella skolor. Han säger: *"Vår bedömning är att det inte finns plats för religiösa friskolor. Det här handlar om ett principiellt ställningstagande."* (Dagen 13/3).

Demokratin känns hotad

Man har varit rätt säker på att det demokratiska systemet är det som är mest framgångsrikt för ett gott och jämlikt samhälle. I dag är oron stor över att demokratin känns hotad. Aldrig tidigare har vår självklara demokratiska rättsordning blivit mer ifrågasatt. Yttrandefrihetsexpert Nils Funcke skriver i Dagens juridik den 2 maj: *"Det är nu i lugna tider som de grundläggande och fri- och rättigheter vi tar för självklara bör stärkas. Varje steg mot osaklighet och partiskhet, hur litet och hur motiverat det än kan synas vara, underlättar för dagens eller kommande regeringar att i pressade situationer i statsnyttans namn inskränka våra fri- och rättigheter."*

Journalisten Jenny Nordberg skriver i Sv D (11/3 -18): *"I Sverige vill regeringen – ja, nästa alla partier är faktiskt överens – hacka sönder yttrandefrihetsgrundlagen och tryckfrihetsförordningen. Kanske bor det en liten diktator även i vanliga politiker, som drömmer om att inte störas av sånt jobbigt som att väljare – tja vanliga medborgare – skulle prata för mycket eller för fritt?"*

Ett exempel från EU, som borde oro en demokratisk själ, handlar om den tyske juristen Martin Selmayr, en icke folkvald makthavare som gjort en sällsam karriär inom EU och nått den högsta tjänstemannaposten som generalsekreterare för EU-kommissionen. Teresa Küchler skriver i Sv D (4/3 -18): *"År 2014, när han precis tillträtt som Jean-Claude Junckers kabinettschef, alltiallo och stundom de facto ställföreträdande – gick Selmayr helt sonika in i Brysselveteranen Cecilia Malmströms dokument och strök och skrev om några meningar i ett svar som EU-parlamentet begärt av Malmström. --- Om inte detta är ett demokratiproblem – så vet inte jag vad som vore det."*

I en rapport från Novus 2017 kunde en av tio personer tänka sig att Sverige styrs av en ledare som inte behöver bry sig om allmänna val. Fyra av tio tyckte att det vore bättre om experter fattade beslut istället för politiker. I en programserie i SVT1 har Jan Scherman undersökt om den svenska demokratin är hotad. Där framkommer att det demokratiska styrelseskicket är i farozonen. Fyra av tio politiker anser att demokratin är hotad på olika sätt. De erkänner att partierna blivit alltmer toppstyrda och att klyftan mellan politiker och allmänhet vidgats. Intervjuade företagsledare vill ha ett mindre parlament med högst 150 riksdagsledamöter. Dessa bör väljas från dem med bäst kompetens bland den skolade eliten, menar de. Den fd Volvoschefen, Per G. Gyllenhammar, säger att Sverige är ett tyst land. Här finns ingen kampvilja, vi trivs bäst med neutraliteten.

Hela landet berörs av skakningar av olika slag

Man kan konstatera att den mandatperiod som nu går mot sitt slut har visat upp ett märkligt politiskt scenario i riksdagen där varken regeringen, som är i minoritet, eller oppositionen, som blivit alltmer splittrad, kunnat utöva ett kraftfullt ledarskap. Två märkliga händelser i slutet av 2014 satte den politiska agendan för denna mandatperiod. Dels regeringens självsvåldiga beslut att erkänna en palestinsk stat, vilket Sverige var först med i EU. Någon månad därefter beslutade sex riksdagspartier (ej V och SD) om den så kallade Decemberöverenskommelsen (DÖ), då man kom överens om att ledaren för den största partikonstellationen skulle släppas fram som statsminister samt att minoritetsregeringar var garanterade att få igenom sin budget. Båda besluten har påverkat demokratin på ett negativt sätt, vill jag påstå.

Det odemokratiska beslutet att erkänna en palestinsk stat har försatt Sveriges regering i ett mycket allvarligt läge ur andlig synpunkt. Det har inneburit att vår relation med Israel, som enda demokrati i Mellanöstern, har blivit bottenfrusen och att utrikesminister Margot Wallström inte är välkommen på officiellt besök till detta land. Något som aldrig tidigare har hänt! Och trots att man haft mandatperioden på sig att reparera denna skada, har ingen förändring skett. Tvärtom UD sagt att man vill motverka att EU-länder ska flytta sina ambassader från Tel Aviv till Israel i kölvattnet av USA:s ambassadflytt den 14 maj i år.

Under den senaste tiden har flera statliga verk skakats av allvarliga skandaler, såsom Riksrevisionen, som har en speciell ställning för att upprätthålla demokratiska beslut, likaså Transportstyrelsen och Fastighetsverket. Även demokratiinstitutet Idea i Stockholm, som ska ge stöd i demokratifrågor åt nationer, skakas av korruption. Det moraliska haveriet i Svenska Akademin, där den svenska kultureliten är samlad, har skakat om kulturlivet både inom och utom landets gränser. Den institution som vi trott varit oförvitlig har blivit avklädd på det mest förnedrande sätt, något som vi alla borde djupt sörja över.

Det sker också skakningar i naturen över hela vårt land. Det är inte överraskande för den som läser Bibeln, ty där återkommer det gång på gång hur människans omoral också påverkar ett lands natur negativt. SMHI går ut med varningar och ser risker med en obalans i naturen. Det gäller översvämningar av vattendrag som når nivåer man inte sett på femtio år. Och det gäller extremt torra områden där risken för bränder är överhängande.

Men det är inte bara det sekulära samhället och naturen som skakas. Även kristenheten har fått känna av skakningar av olika slag. Församlingslivet har påverkats av "tidsandan" och blivit mer splittrat, och det saknas andlig auktoritet som en stark Guds närvaro ger. Nyligen presenterades en rapport kallad "Europas unga vuxna och religion" som handlar om den unga generationens förhållande till kristen tro. Där framgår att en majoritet av ungdomar i åldrarna 16-29 år inte tillhör någon religion. Sverige sticker ut och hamnar på andra plats efter Tjeckien då det gäller flest icke kristna. Av de svenska ungdomarna uppger 75 procent att man inte har någon religiös tro och 70 procent ber aldrig. Det är en dyster rapport som bekräftar att kristen tro förlorar mark i Europa. Vi måste våga se den moraliska och andliga krisen i vitögat.

Vad människan sår får hon skörda

Det är uppenbart att den västerländska kulturen, som vilar på judisk/kristen grund, är utsatt för skakningar. Jag tror vi har kommit till den tid då vår bortvändhet från Gud nu får sina konsekvenser. Det människan sår får hon också skörda, står det i Bibeln. (Gal. 6:7). Sverige ligger i vågskålen – det handlar om vilken värdegrund som ska vara vägledande. Våra demokratiska värden har formats och växt fram under de senaste 150 åren, en tid då det också varit andliga väckelser. Nu är vi i en annan tid utan påtaglig väckelse. Ska vi tillåta att det kristna livet och budskapet stängs in i ett institutionellt kyrkosystem, likt som det skedde på 400-talet e. Kr.? Eller ska vi inspireras av de första lärjungarna, och i ödmjukhet samla oss till bön om en förnyad andeutjutes i enlighet med Guds löfte. (2 Krön. 7:14; Apg. 1:14).

Vi firar Pingst, högtiden då kraftens och kärlekens Ande uppfyllde Jesu lärjungar och som förändrade deras liv radikalt. Så har skett gång på gång under kyrkans historia. Så skedde i Sverige i

början och i mitten på 1900-talet då befolkningen i olika delar av landet lyftes ur personlig missär och fick nytt hopp för sina liv. Så berördes också svensk kristenhet under 70-talet då mycket av ett stelnat kyrkoliv fick nytt liv som även berörde det sekulära samhället i positiv riktning. Vårt land behöver beröras av Guds heliga Ande på nytt och därför ska vi öppna oss för Andens liv som Gud lät drabba människor på den första Pingstdagen. (Apg. 2:1-4).

Den rådande utvecklingen är oroande och jag tror inte den kan stoppas med mindre än att vi får en djupgående samvetsväckelse med det kristna korset i centrum. Vi kristna måste inse allvaret i den utveckling som fört Sverige till ett av de mest sekulariserade länderna i världen.

Claes-Göran Bergstrand.